

สารสกัดจากบัวบก/ตะไคร้ ป้องกันมะเร็งลำไส้ใหญ่

น กชีวะเคมี มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ วิจัยพบบัวบก
ตะไคร้ มีฤทธิ์ยับยั้งการ
เจริญเติบโตของเซลล์มะเร็งลำไส้
ใหญ่ พร้อมคิดค้นวิธีการสกัด ปู
ทางสู่การพัฒนากล็ดกัญชา
สมุนไพร และแคปซูล
สุขภาพเสริมต้านมะเร็ง

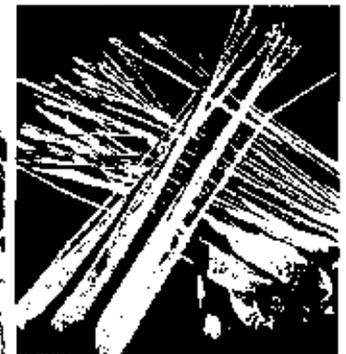
ศ.ดร.อุษณีย์

วินิจฉัยเขตคำนวณ
ภาควิชาชีวเคมี
คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดเผยว่า
ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา
มีข้อค้นพบ
ทางการแพทย์ว่า บัว
บกและตะไคร้เป็นพืช

สมุนไพรไทยที่มีฤทธิ์ป้องกันการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ได้
แต่ยังขาดข้อมูลที่ชัดเจนถึงคุณค่าทางการแพทย์และปริมาณที่
เหมาะสมในการบริโภค จึงสนใจขอทุนสนับสนุนจาก
โครงการสมองไหลกลับ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เพื่อศึกษาและพัฒนาผลิต
ภัณฑ์จากบัวบก/ตะไคร้ที่มีฤทธิ์ต้านมะเร็ง

ในงานวิจัยได้มีการทดสอบการออกฤทธิ์ทางชีวภาพ
ของสารสกัดจากบัวบกและตะไคร้ต่อการเกิดมะเร็งลำไส้ใหญ่
ในหนูขาว พบว่า สารสกัดจากบัวบกและตะไคร้ มีฤทธิ์
ป้องกันและยับยั้งการเกิดโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ได้อย่างดี
โดยกลุ่มหนูขาวที่ถูกกระตุ้นให้เป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่ หลังจาก
การได้รับสารก่อมะเร็งปนเปื้อนในอาหารประเภทแป้ง-ข้าว
ตรงพบจำนวนเซลล์ก่อมะเร็งขนาดใหญ่และมีเซลล์มะเร็งที่
มีลักษณะเป็นเซลล์ร้ายและลุกลาม ขณะที่กลุ่มหนูขาวซึ่งได้

สารสำคัญ คือ จิทรอล (citrals) ที่มีฤทธิ์หยุดวงจรแบ่ง
ตัวของเซลล์มะเร็งลำไส้ใหญ่ ซึ่งเป็นการค้นพบครั้งแรก
สำหรับคุณสมบัติของตะไคร้ที่เคยที่เดียว

ศ.ดร.อุษณีย์ กล่าวว่า ทีมวิจัยไม่เพียงพบหลักฐาน
สนับสนุนทางการแพทย์ถึงฤทธิ์ต้านมะเร็งลำไส้ใหญ่จาก
สารสกัดบัวบกและตะไคร้ แต่ยังสามารถสกัดสารที่นำ
มาทดสอบให้อยู่ในรูป สารสกัดมาตรฐาน ได้อีกด้วย กล่าว
คือ เราใช้เทคนิค HPLC fingerprint ในการกำหนดและ
ควบคุมสารที่สกัดจากบัวบกหรือตะไคร้ให้มีปริมาณความเข้มข้น
ของสารสำคัญที่แน่นอน สมบูรณ์ ปลอดภัย และได้
มาตรฐานทุกครั้ง จึงเหมาะต่อการนำไปใช้พัฒนาเป็น
ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ เนื่องจากสมุนไพรส่วนใหญ่โดย

ธรรมชาติมักจะมีปริมาณสารสำคัญเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล
นอกจากนี้เพื่อให้สามารถกำหนดปริมาณในการบริโภค
สารสกัดจากบัวบกหรือตะไคร้สำหรับป้องกันมะเร็งได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ทีมวิจัยยังได้เพาะเลือกหนูขาวมาทำการศึกษา
วัดอัตราและขอบเขตการออกฤทธิ์ของสารออกฤทธิ์ภายหลัง
การป้อนสารสกัดมาตรฐานจากบัวบกหรือตะไคร้ โดยพบว่า
หนูขาวสามารถดูดซึมสารสำคัญได้ในเวลา 10 นาที และเพิ่ม
ปริมาณสูงสุดที่เวลา 1 ชั่วโมง จากนั้นสารสกัดจะค่อย ๆ ลด
ลงจนกระทั่งหายไปจากซีรัมภายใน 6 ชั่วโมง ซึ่งข้อมูลนี้จะ
ถูกนำไปใช้คำนวณสำหรับวางแผนวิจัยเชิงคลินิกในอาสา
สมัคร สำหรับทบทวนการบริโภคที่เหมาะสมในมนุษย์ต่อไป

อย่างไรก็ดี ขณะนี้งานวิจัยได้มีการทดลองนำสารสกัด
จากบัวบกหรือตะไคร้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบในรูปแบบของ
ชาบัวบก ชาตะไคร้ แคปซูลบัวบก และแคปซูลตะไคร้ บ้าง
แล้ว ซึ่งผลการทดสอบเบื้องต้นพบว่ามีความปลอดภัยดี
และหลังจากนี้จะอยู่ในขั้นตอนของการเผยแพร่
เทคโนโลยีสู่ภาคเอกชน เพื่อนำไปต่อยอดผลิตเป็นอาหาร
เสริมสุขภาพทางอ้อมใหม่ ที่จะช่วยป้องกันการเกิดมะเร็ง
ลำไส้ใหญ่ต่อไปในอนาคต.

รับสารสกัดจากใบบัวบก
หรือตะไคร้ ไม่ว่าจะก่อนหรือ
หลังถูกกระตุ้นให้
เป็นมะเร็ง
ลำไส้ใหญ่
พบจำนวนเซลล์ก่อ
มะเร็งลดลงถึง 80%

โดยเซลล์มีขนาดเล็กกว่าและยังไม่
เกิดการลุกลาม

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า ใน
สารสกัดบัวบกมีสารสำคัญอย่างน้อยหนึ่งตัว คือ กรดอะ
เซียติก (Asiatic acid) ที่อาจเป็นสารออกฤทธิ์ทำให้เซลล์
มะเร็งเกิดการทำลายตัวเอง ส่วนสารสกัดจากตะไคร้นั้นพบ